

31. Юрчанка Г. Ф. Народнае вытворнае слова. 3 гаворкі Мсціслаўшчыны / Г. Ф. Юрчанка. – Мн. : Навука і тэхніка, 1985. – 336 с.
32. Bal J. Formacje przysłówkowe z sufiksalnym *j* i *k* typu *dzisiaj, wczoraj, dzisiak, tamok* w historii i dialektach języka polskiego / J. Bal. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków ; Gdansk, 1974. – 115 s.
33. Cyran W. Przysłówki polskie: budowa słowotwórcza / W. Cyran. – Łódź, 1967. – 244 s.
34. Czyżewski F. Polskie i ukraińskie teksty gwarowe ze wschodniej Lubelszczyzny / F. Czyżewski, S. Warchoń. – Lublin : Wydawnictwo UMCS, 1998. – 496 s.

Статтю подано до редколегії
10.11.2011 р.

УДК 81'373.232.1: 001.4

М. М. Дзюба – старший викладач кафедри
українознавства, педагогіки і психології
Національного університету водного господарства
та природокористування

Прагматичний зміст епонімічних термінів, утворених метафоричним перенесенням

*Роботу виконано на кафедрі українознавства,
педагогіки і психології НУВГП*

У статті проаналізовано епонімічні терміни української наукової термінології, утворені метафоричним перенесенням. Розглянуто прагматичний зміст метафоричних термінів з компонентом-епонімом.

Ключові слова: епонімічні терміни, прагматичний зміст, метафора.

Дзюба М. М. Прагматическое содержание эпонимических терминов, образованных путем метафорического перенесения. В статье проанализированы эпонимические термины украинской научной терминологии, образованные путем метафорического перенесения. Рассмотрено содержание метафорических терминов с компонентом-эпонимом.

Ключевые слова: эпонимические термины, прагматическое содержание, метафора.

Dzyuba M. M. Pragmatic Contents of Eponymic Terms Formed by Metaphoric Transposition. The article is devoted to the analysis of eponymic terms of Ukrainian scientific terminology formed in the process of metaphoric transposition. The pragmatic contents of metaphoric terms with eponymic component are analyzed.

Key words: eponymic terms, pragmatic contents, metaphor.

Постановка наукової проблеми та її значення. Поширення антропоцентричної парадигми дослідження в сучасній лінгвістиці привернуло увагу до вторинних засобів вираження різних значень. Як зазначає Т. А. Космеда, у XXI ст. мовознавство входить з новою науковою парадигмою: практично досконале вивчення проблем синтактики та семантики зумовило потребу глибокого дослідження прагматики [6, 3]. Лінгвопрагматичні особливості терміна вже були предметом вивчення дослідників, таких як А. Бабюк, Л. В. Туровська, В. В. Турчин, Д. П. Шапран та ін.

Зважаючи на те, що “лінгвістична прагматика перебуває в пошуку предмета дослідження, постійно уточнюючи конфігурацію свого проблемного поля” [3, 253], вважаємо, що прагматичний бік значення терміна складають додаткові семантичні нашарування і відтінки, а також уявлення мовців – носіїв метамови, які формуються під впливом лінгвальних і екстралінгвальних чинників. Тобто спеціальна одиниця не позбавлена експліцитно не виражених семантичних нашарувань, уявлень про знак, поняття, про деякі властивості і якості об’єктів (денотатів).

Слід констатувати, що епонімічні терміни як особливий вид спеціальних знаків здатні акумулювати в собі, окрім власне наукової інформації, національно-культурні та соціально-історичні конотації, що закономірно визначає згадані терміни як об’єкт пильної оцінної характеристики.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Прагматичний зміст епонімічних термінів особливо виразно розкривається в спеціальних мовних одиницях, утворених метафоричним перенесенням. Під кутом оцінної, прагматичної шкали “хороше – погане” метафоричні моделі загальноживаної мови були об’єктом дослідження в праці О. О. Тараненка [13].

З категорією оцінки нерозривно пов’язана проблема емотивності, на важливості вивчення якої упродовж останніх років неодноразово наголошували дослідники. Думку про те, що не можна оминути питання емоційної та стилістичної забарвленості термінологічної лексики, яка виникає на ґрунті метафор, в українському мовознавстві висловлено вже майже півстоліття тому [12, 138].

Метафоричне перенесення як засіб утворення номінативного знака зумовлює образність останнього, проте експресивність характерна для термінів лише на початкових етапах їхнього функціонування в певній терміносистемі, “з часом метафоричність терміна втрачається, образність пригасає” [7, 83]. Тобто “пригасла” образність термінологічної метафори, яка є зручним способом репрезентації наукового поняття й спрямована не на почуття, а на розум, формує у семантичній структурі терміна додатковий компонент значення – прагматичний. Прагматичний компонент лише супроводжує основне значення терміна, не впливаючи на нього. Розглядаючи особливості метафоризації термінів, Т. К. Молодід зазначала, що метафора як особливий тип похідного номінативного значення завжди містить певну оцінку дійсності. “Для того, щоб пояснити «механіку» метафоризації, доводиться розглядати слово як суму окремих значень. Цей же підхід застосовується й до терміна, бо й термін є слово, яке узагальнюється, отже, й термін може мати переносне значення” [9, 136–137].

Важливим досягненням сучасної лінгвістики є виявлення закономірності, згідно з якою основою формування нових знань і понять, а згодом і їхньої вербалізації, є автоматичне намагання мозку помістити складне, незнайоме в межі простого, звичного. Тобто сучасне розуміння ролі термінологічної метафори зводиться до того, що вона є невід’ємною частиною поняттєвої системи людини, універсальним механізмом мислення, який передбачає здатність бачити один об’єкт (абстрактний, невідомий) через інший (більш конкретний, раніше знаний), чимось на нього схожий (Е. Маккормак, Л. В. Івіна та ін).

Е. Маккормак вважає, що метафори функціонують як посередники між людським розумом і культурою [8]. У науковій мові окреме місце посідають терміни з компонентами-епонімами, утворені метафоричним перенесенням, які, на нашу думку, найвиразніше демонструють зв’язок між людським мисленням, мовою й культурою. Змістова наповненість цих спеціальних знаків не обмежується лише науковим поняттям; до складу їхньої семантичної структури входять також семи, що містять інформацію про особу чи об’єкт, ім’я яких використано для номінації. Такі семи формують конотацію, вносячи додаткову культурологічну інформацію до значення спеціального слова, основна функція якого залишається незмінною – бути засобом представлення складного наукового поняття.

Існують різні підходи до виокремлення метафоричних моделей. Одна з умов виникнення метафори – наявність подібності ознак двох порівнюваних об’єктів. Основа подібності між вихідним словом і предметом метафоризації, якого номінують, в епонімічних термінах може бути пов’язана з особливістю самого епоніма, який зумовлює різні асоціації, і з неепонімічним компонентом, що входить до складу епонімічних термінів-словосполучень і семантично переосмислюється.

Залежно від того, яка лексична одиниця – власна чи загальна назва – є джерелом метафоричної термінологізації, виокремлюємо такі групи епонімічних термінів:

- 1) епонімічні терміни з метафоризованим компонентом-неепонімом;
- 2) терміни з метафоризованим епонімом.

Неепонімічні компоненти термінів-словосполучень першої групи виникають унаслідок метафоричного переосмислення загальноживаної лексики і найменувань інших галузевих термінологій.

Загальноживана лексика, яка є джерелом формування метафоризованих термінів-словосполучень з компонентами-епонімами, утворює певні тематичні групи, що засвідчує системний характер термінологічної епонімічної метафоризації. Денотативна співвіднесеність загальноживаних назв, які зазнають метафоричної термінологізації, найчастіше представлена так:

а) форми ландшафту, природні об’єкти, явища (*борозенки Кілліана, вінслові зорі, горбик Вітнала, долинка Рейля, дугласів простір, канали Бреше, кортіїв тунель, лукасова борозна, острівець Рейля, печера Вальсальви, поле Арнольда, промені Феррейна, санторинієва протока, схил Блюменбаха, шлях Валленберга (анат.), альфенівські хвилі, поле Дірака, хвилі де Бройля (фіз.)* тощо);

- б) споруди, приміщення, їхні частини (*арки Паркера, заслінка Тебезія, комірка Мозера (анат.), блохівська стінка, комірка Вігнера-Зейтца (фіз.)*);
- в) елементи одягу (*кишеня Брезіке, комір Касаля, пояс Галлера (анат.)*);
- г) прикраси, аксесуари (*венозна корона Салі, грасіолетовий вінець, гудзик Ландольта, тенонова сумка (анат.), митра Гіппократа (мед.), перстень Ньютона (матем.)*);
- д) предмети побуту (*бохдалекова корзиночка, бокал В'ессана, канатик Рейля, шопарів ключ (анат.), гіппократові серпки (матем.), гребінка Дірака (фіз.)*);
- е) тварини і їхні органи (*крило Ингара, верхній ріжок Галлера (анат.), слимак Паскаля (матем.)*);
- є) частини тіла людини (*вольфове тіло, лице Крузона, санториніїв сосочок, тільце Фатера-Пачіні (анат.), кучер Аньєзі (матем.)*).

Інтенсивний розвиток нових знань, потужні інтеграційні процеси в науковій сфері сприяють семантичній трансформації термінів. Під час аналізу відібраного лексичного матеріалу з'ясовано, що окремі неепонімічні компоненти епонімічних термінів-словосполучень одних галузевих термінологій є метафорично переосмисленими лексемами інших галузевих терміносистем.

Складниками епонімічних анатомічних назв є терміни геометрії (*боделоків діаметр, вилізове коло, квадрат Врізберга, конуси Галлера, кут Беннета, лалуєтова піраміда, ромб Грюнфельда-Лесгафта, точка Айєра, трикутник Траутмана, чотирикутник Бергмана* тощо), музики (*голосова струна Феррейта, давидова ліра, подвійний тон Траубе*), ботаніки (*зрона Імлаха, стебло Галлера, стовбур Тольдта*), техніки (*диск Вейтбрехта, клапан Гейстера*), географії (*схил Блюменбаха*), мовознавства (*кома Келера*).

Виникнення нового наукового поняття однієї галузі зумовлене переходом уявлення про раніше відоме поняття іншої галузі завдяки дії механізмів метафори. Унаслідок такої метафоризації утворюються асоціативні поля. Наприклад, військовий термін *ешелон* широко відомий зі значенням “назва військових поїздів у залізничних перевезеннях”. Уявлення про військовий поїзд було перенесено на фізичний прилад на основі асоціацій за зовнішньою подібністю (складається з певних однакових компонентів, поєднаних між собою): *ешелон Майкельсона* – “багатопроточний інтерференційний спектральний прилад високої роздільної сили. Являє собою набір плоскопаралельних скляних або кварцових пластинок однакової товщини, поставлених на оптичний контакт так, що їхні кінці утворюють сходинки сходів” [ТСФ, 184].

Широке запозичення термінів з інших галузевих терміносистем, що входять до складу досліджуваних епонімічних термінів-словосполучень, властиве анатомічним найменуванням, що, на нашу думку, зумовлено антропометричним принципом, який лежить в основі тропеїчного терміноутворення. Згідно з цим принципом, “людина – міра всіх речей”, а ототожнення навколишнього світу з людиною було й залишається одним із основних засобів пізнання: людина пізнає світ через усвідомлення себе, своєї діяльності в ньому. Тому людина “приміряє” зафіксовану мовою наукову інформацію, яку прийнято вважати культурним досягненням народу – носія мови, у науці про форми й будову свого організму.

Із-поміж епонімічних термінів з метафоризованим компонентом-неепонімом можемо виокремити три групи метафор: 1) побутові; 2) зооморфні метафори; 3) антропоморфні.

Основою багатьох епонімічних термінів є метафоричні перенесення за зовнішньою подібністю (*арки Паркера, борозна Лукаса, горбик Пренсето, шопарів ключ* тощо). Окремі побутові метафори утворено на основі подібності за місцезнаходженням (*пояс Галлера, ядро Земмерінга*) чи функцією (*блохівська стінка, канадець Арнольда*). Епонімічні терміни-метафори зооморфного характеру утворено на основі подібності форми, наприклад: *крило Инграссіаса* – “парна пластинка тіла клиноподібної кістки” [ЕНКС, 93], *спосіб слимака Юдіна* – “спосіб закриття культи дванадцятиперстої кишки при резекції шлунка; полягає в тому, що дванадцятиперсту кишку розтинають біля краю виразкового кратера й створюють язикоподібний виступ на протилежній стінці, кишку вшивають безперервним дворядним швом і конус, який утворився, згортають у рулон трьома витками, вкладають у кратер виразки, фіксуючи в капсулі підшлункової залози кількома швами” [УЛАМТС, т. 2, 521].

Мотивом метафоричної аналогії у доборі терміна *слимак Паскаля (матем.)* (зі значенням “плоска алгебраїчна крива 4-го порядку”) слугувала не спільна семантична ознака вихідного слова й поняття, як це зазвичай відбувається в процесі метафоричного найменування, а особливість графічного образу до цієї спеціальної назви, який нагадує слимака.

Антропоморфні терміни-метафори з-поміж спеціальних назв з компонентами-епонімами трапляються рідко. Терміни такого типу виникають унаслідок метафоричного надання предметам і явищам ознак і характеристик, притаманних людині.

Наприклад, загальноживане слово *стрибок* – “короткочасний зліт уверх унаслідок відштовхування від якоїсь точки опори” через асоціативно-образне переосмислення стало вербальним виразником спеціального найменування *бальмерівський стрибок* (фіз.) зі значенням “різка зміна інтенсивності неперервного випромінювання багатьох астрофізичних об’єктів на малому інтервалі довжин поблизу границі серії Бальмера” [ТСФ, 619].

Асоціації, які виникають у процесі антропоморфних метафоричних перенесень з використанням компонента-епоніма, бувають настільки суб’єктивними, що їх виявленню має передувати аналіз екстралінгвальних чинників – обставин відкриття наукового явища та історії функціонування терміна на початковому етапі.

Наприклад, “криву третього порядку” знайшла й дослідила болонський математик Марія Гаєтана Аньєзі в 1748 році, назвавши її *верзієра* (від лат. *vertete* (перетворювати)). Як пояснюють математики, оскільки назва Аньєзі дуже схожа на італійське *versiera* (відьма, примара), а відкриття зробила жінка-математик, що було рідкісним явищем для того часу, то в 1873 році Буус на позначення цієї кривої використав інший термін – *кучер Аньєзі* [1, 23–24]. Тобто метафоричне перенесення не впливає зі значення загальноживаного слова (“завите пасмо волосся”), а базується на складних образно-асоціативних зв’язках, які встановлюють між науковим поняттям, добре відомим об’єктом загальноживаної мови та обставинами наукового відкриття.

Поява нових спеціальних назв з компонентами-епонімами пов’язана з метафоризацією не лише на основі подібності форми, місцерозташування й функції, як ми це спостерігали на прикладі термінів з метафоризованим компонентом-неепонімом. Підставою для виникнення епонімічних термінів з метафоризованим епонімом може бути враження автора метафори, адже “світ представлений у подвійному семіотичному фокусі: у фокусі людської свідомості й у фокусі створеного людиною мовного коду” [11, 55].

Власні імена в складі термінологічного метафоричного найменування мають значний прагматичний та креативний потенціал, що зумовлено і позамовними властивостями епонімів, і мовними особливостями реалізації знання суб’єкта через присвоєння знака іншому. Термінам з метафоризованим епонімом властива здатність передавати суб’єктивні враження автора номінації, містити відтінок оцінності, який становить конотативний компонент значення спеціального знака. Використання метафоризованої власної назви в складі спеціального знака – особливий спосіб термінологічної номінації, який дає підстави по-новому поглянути на роль мовної особистості у формуванні термінології, активізує увагу на особистісному світосприйнятті вченого-першовідкривача, поставленого перед потребою вибору назви невідомого досі явища.

Так, у 1956 році лікар Баруелл і його колеги на позначення “спадкового симптомокомплексу гіповентиляції легень: невисокий зріст, надзвичайне ожиріння, раптове, непереборне бажання заснути з некоординованими м’язовими посмикуваннями перед засинанням, прискорене поверхневе дихання; часто – задишка, перевантаження правих відділів серця, підвищена в’язкість крові” ввели назву *синдром Піквіка*, опублікувавши історію захворювання в одному з медичних журналів. У цій праці лікарі провели аналогію між героєм відомого роману Ч. Діккенса “Посмертні записки Піквікського клубу” товстим Джо, який міг заснути де завгодно й коли завгодно, та своїм пацієнтом, 51-літнім бізнесменом, який страждав ожирінням, гіперсонливістю й серцевою недостатністю [5, 32].

Добір епоніма до складу терміна зумовлений особливістю світосприйняття в процесі професійної пізнавальної діяльності мовної особистості автора терміна. Елементи образності, які виявляються через використання прецедентного імені для називання наукового явища, слугують підсиленням поняттєвої основи термінологічного найменування.

Прецедентні імена, за усталеною в лінгвістиці думкою, – це власні імена, екстенціонал яких містить тільки один об’єкт, проте вони мають надособистісний характер: стають вагомими для всіх представників певної мовної спільноти в пізнавальному й емоційному планах; є номінантами визначеного кола якостей, набором певних конотацій, що зумовлює вживання їх як еталонів чи антиеталонів під час порівняння.

Прецедентне ім’я, яке входить до складу терміна, має значний інтелектуальний потенціал – здатність актуалізувати культурологічну інформацію, зумовлювати асоціації, розвивати символічні

значення, розкривати й увиразнювати зміст поняття. Інформація, яку зберігають метафоризовані епоніми у складі термінологічного знака, імпліцитно має характер кодової компресії. Епонім, сприяючи образності та виразності наукової мови, кодує судження й думки так, що доводиться їх декодувати.

Для осмислення суті метафори потрібно дотримуватися декількох умов: знання предмета чи явища, яке метафора номінує; знання того першопочаткового об'єкта чи явища, назву якого використовують для порівняння; здатність до асоціативних імплікацій, пов'язаних із цим перенесенням [4, 64]. Дотримання зазначених умов особливо актуальне для розуміння змісту термінів із метафоризованим епонімом, які мають додатковий культурний компонент значення.

Набуття знань про першопочатковий об'єкт чи явище, назву якого використовують для порівняння в термінах, утворених метафоричним перенесенням, – не лише ключ до розкриття змісту спеціальних одиниць, а й підвищення власного культурного рівня, розвиток ерудиції. Окрім того, терміни, до обсягу значення яких виходить культурний компонент, краще запам'ятовують завдяки їхній образності й виникненню логічних асоціативних зв'язків, що також важливо для термінології.

Терміни з метафоризованим епонімом у дібраних матеріалах зафіксовано в медичній термінології (тематична група – назви симптомів і синдромів). Згадані вище спеціальні назви використовують переважно на позначення психічних розладів, що зумовлено безпосереднім зв'язком цієї галузі з внутрішнім і зовнішнім світом особистості.

Основою для метафоричних зміщень способом складних асоціативних зв'язків у процесі творення термінів стали прецедентні імена – власні назви різних класів:

1) персоніми – імена літературних героїв, персонажів драматичних творів (*боваризм* (за іменем головної героїні роману Г. Флобера “Пані *Бовари*”, сентиментальної мрійниці) – “поєднання мрій з реальністю, неможливість чітко розмежувати фантазію і дійсність, здатність людини уявляти себе іншою, ніж вона є насправді” [Блейх., 45], *синдром Мюнхгаузена* (за іменем головного героя твору Р. Е. Распе “Пригоди барона *Мюнхгаузена*”, фантазера й хвалька) – “психічний розлад: постійні вигадані неймовірні скарги на стан здоров'я з метою звернути на себе увагу лікаря” [УЛАМТС, т. 2, 441], *синдром Арлекіна* (за іменем персонажа італійської комедії масок, який носив одяг з яскравих клаптиків) – “синдром при ураженні проміжного мозку: різка відмінність кольору шкіри верхньої і нижньої половини тіла новонародженого в положенні на боці” [УЛАМТС, т. 2, 425–426]);

2) бібліоніми – назви літературних творів (*синдром “Аліси в Країні Чудес”* (за назвою однойменної книги Л. Керолла про дівчинку Алісу, яка одного разу, провалившись у кролячу нору, несподівано опинилася в химерній Країні Чудес) – “поєднання деперсоналізації й галюцинацій, ілюзорне сприйняття навколишньої дійсності” [НАУМС, 32]);

3) міфоніми – імена міфічних істот (*синдром Іо* (за іменем міфічного персонажа, приреченого на вічні поневіряння) – “різновид хронічної тасикінезії, тобто стану підвищеної рухової активності, яку спостерігають за органічних уражень головного мозку з діенцефально-ендокринними й підкорковими розладами як ускладнення терапії нейролептиками, рідше при паркінсонізмі” [Блейх., 128]).

Інформативний складник названих вище епонімічних термінів спирається у функціональному й змістовому плані на знання літератури. Асоціативне сприйняття рис унікальної своєрідності літературних та міфічних персонажів і хвороб (двох різних понять) зумовило появу епонімічних термінів, утворених метафоричним перенесенням, у метамові медицини. Енциклопедичні знання про власну назву, яка входить до складу термінів, складають культурний компонент значення відповідних спеціальних знаків, що є свідченням здатності епонімів відображати зв'язок мови й культури, антропоцентричність людської думки.

Окремо виділяємо епонімічні терміни, у яких метафоризовано ціле словосполучення. Наприклад, термін *танець святого Вітта* зі значенням “нервові захворювання, внаслідок якого рухи людини стають судомними, м'язи сіпаються” утворено на основі повір'я, що хворі могливилікуватися лише біля каплиці святого Вітта (Ельзас), здійснюючи химерні рухи під супровід музики. Асоціативне сприйняття танцю і хвороби визначило вибір терміна [10, 204]. Такі термінологічні знаки в природничих термінологіях представлено одиничними прикладами.

Перевага епонімічних термінів, утворених метафоричним перенесенням, – взаємозв'язок із загальноживаною мовою й культурою, що забезпечує легкість розуміння цих спеціальних назв, швидкість і простоту запам'ятовування. Особливістю термінів з компонентами-епонімами, утво-

рених метафоричним перенесенням, є високий рівень їхньої інтелектуальності, зумовлений інтегральним характером науки, коли поєднують непеєднуване, яке вимагає великої інтелектуальної напруги [2, 18–19].

Висновки. Отже, прагматична характеристика термінологічних найменувань з компонентами-епонімами доводить наявність культурних, національних, соціально-історичних конотацій. Прагматичний компонент значення властивий, зокрема, епонімічним термінам, які утворені метафоричним перенесенням. Основа подібності між вихідним словом і предметом метафоризації, який номінується, в епонімічних термінах може бути пов'язана з особливістю самого епоніма і з неепонімічним компонентом. Загальноживана лексика, яка є джерелом формування метафоризованих термінів-словосполучень з компонентами-епонімами, утворює певні тематичні групи, що уможлиблює висновки про системний характер термінологічної епонімічної метафоризації. Використання прецедентного імені для називання наукового явища слугує для підсилення поняттєвої основи термінологічного найменування, сприяє простоті його запам'ятовування.

Умовні скорочення джерел

Блейх. – Блейхер В. М. Эпонимические термины в психиатрии, психотерапии и медицинской психологии : словарь / Вадим Моисеевич Блейхер. – Киев : Вища шк., 1984. – 448 с.

НАУМС – Новий англо-український медичний словник : близько 75 тисяч термінів / за ред. В. Л. Ривкіна, М. С. Бенюмовича. – К. : Арій, 2007. – 784 с.

ТСФ – Вакуленко М. О. Тлумачний словник із фізики : 6644 статті /

М. О. Вакуленко, О. В. Вакуленко. – К. : Вид.-поліграф. центр “Київ. ун-т”, 2008. – 767 с.

УЛАМТС – Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник : близько 33 000 термінів / [за ред. М. Павловського]. – Л. : Вид. спілка “Словник”, 1995. – Т. 1–2.

Список використаної літератури

1. Александрова Н. В. История математических терминов, понятий, обозначений : словарь-справочник / Н. В. Александрова. – М. : Изд. ЛКИ, 2007. – 248 с.
2. Алексеева Л. М. Интеллектуальность *versus* информативность в термине / Л. М. Алексеева // Сучасні проблеми термінології та термінографії : тези Міжнар. наук. конф., 2–4 лютого 2000 р. / укл. З. У. Борисова. – К. : КМУЦА, 2000. – С. 18–19.
3. Бацевич Ф. Проблеми і термінологічний апарат сучасної лінгвістичної прагматики / Флорій Бацевич // Вісн. Нац. ун-ту “Львівська політехніка”. Проблеми української термінології / відп. ред. Левко Полюга. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту “Львівська Політехніка”, 2008. – № 620. – С. 250–253.
4. Ивина Л. В. Лингво-когнитивные основы анализа отраслевых терминосистем (на примере англоязычной терминологии венчурного финансирования) : учебно-метод. пособие / Л. В. Ивина. – М. : Академ. Проект, 2003. – 304 с.
5. Коряев К. Э. Литературные синдромы в клинике внутренних болезней / К. Э. Коряев, А. И. Сергеева // Современные проблемы науки и образования. – № 3. – 2009. – С. 32–33.
6. Космеда Т. Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики : формування і розвиток категорії оцінки / Тетяна Космеда. – Л. : ЛНУ ім. І. Франка, 2000. – 349 с.
7. Кочан І. М. Метафора і метонімія як засоби створення українських радіотехнічних термінів / І. М. Кочан // Мова і сучасність : Вісн. Львів. ун-ту. Сер. філол. – Л. : Світ, 1990. – Вип. 21. – С. 80–83.
8. МакКормак Э. Когнитивная теория метафоры / Э. МакКормак // Теория метафоры. – М. : Прогресс, 1990. – С. 358–387.
9. Молодід Т. К. Метафоризація термінів / Т. К. Молодід // Теоретичні проблеми лінгвістичної статистики. – К. : Наук. думка, 1972. – С. 135–149.
10. Панько Т. І. Українське термінознавство : підручник / Т. І. Панько, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк. – Л. : Світ, 1994. – 216 с.
11. Селиванова Е. А. Когнитивная ономазиология / Е. А. Селиванова. – Киев : Фитосоциоцентр, 2000. – 247 с.
12. Родзевич Н. С. Метафора – спільне джерело термінологічної лексики в слов'янських і західноєвропейських мовах / Н. С. Родзевич // Дослідження з лексикології та лексикографії : міжвідомчий зб. – К. : Наук. думка. – 1965. – С. 37–156.
13. Тараненко О. О. Метафоричні моделі у світлі прагматики / О. О. Тараненко // Мовознавство. – 1976. – № 5. – С. 24–28.

Статтю подано до редколегії
10.11.2011 р.